

Я ЗГАДУВАТИМУ Д.К. ЗЕРОВА, ДОПОКИ БУДЕ ЖИВА МОЯ ПАМ'ЯТЬ

Для мене Дмитро Костьович був і залишається непересічною особистістю, яка відіграла в моєму становленні ботаніка-науковця важливу роль. Я пам'ятаю його зі студентських літ. Академік Д.К. Зеров читав у нас, в Київському державному університеті імені Т.Г. Шевченка, лекції з курсу «Нижчі рослини», а згодом керував практикою з того ж предмета. Практику ми проходили на базі університету, що розміщувалася в Каневі. І запам'ятався мені Дмитро Костьович скоріш як педагог, а не як лектор. Чому? Та, мабуть, тому, що практичні заняття тривали аж шість годин на день, і водив нас Д.К. Зеров ярами Канівських гір, де пересуватися було не так уже й просто. І коли він бачив, що ми вже потомилися, оголошував привал, і не тільки давав змогу нам відпочити, а й розважував нас розповідями про свої експедиційні дослідження в молоді роки. Я досі пам'ятаю, як він згадував про експедиції до тодішніх республік Середньої Азії. Можливо, тому вони запам'яталися, що в них фігурував професор О.В. Топачевський, який на той час був деканом нашого факультету. І якщо я, вступаючи до університету, збиралася опанувати науку мікробіологію, то вже після першого курсу чітко знала, що стану ботаніком.

Вдруге доля звела мене з Дмитром Костьовичем уже на початку моєї фахової діяльності. Після закінчення університету в 1960 році я отримала направлення до Інституту ботаніки. Призначили мене на посаду старшого «ляборанта» відділу вищих рослин, як казав професор М.І. Котов, мій безпосередній керівник. А ставка на цій посаді була 55 карбованців. І на ці гроші треба було якось не тільки жити, а ще й житло винаймати. І ось коли навесні 1963-го мені запропонували перейти на посаду інженера новоствореного в Академії наук Сектору географії зі ставкою 110 карбованців, я погодилася. Мене відмовляли від цього рішення всім відділом, але крапку поставив директор Інституту Д.К. Зеров. Він викликав до себе і сказав, що не може підписати мою заяву, оскільки я працюю за направленням, трирічний термін якого ще не сплив. Ви можете уявити мій емоційний стан після цього?! Проте наступного дня до мене підійшла секретар директора Інституту Августина Андріївна і передала, що директор сказав, коли

Д.К. Зеров, О.Л. Липа, З.І. Лавітська,
КДУ імені Т.Г. Шевченка. 1960-ті роки

О.В. Топачевський, Я.С. Модилевський, Д.К.Зеров.
Інститут ботаніки АН УРСР. 1971 рік

з'явиться моя перша наукова публікація, він переведе мене в молодші наукові співробітники. Слова свого Дмитро Костьович дотримав. Восени того ж року я вступила до аспірантури на заочну форму навчання, а в грудні після публікації в «Українському ботанічному журналі» моєї першої наукової праці — «Гірчак рожевий на Українському Поліссі» мене перевели на посаду молодшого наукового співробітника відділу вищих рослин.

Д.К. Зеров був високоосвіченою і мудрою людиною, зі щирим і великим серцем.

С.С. МОРОЗЮК